

Nr 94.

Av herr **Domö m. fl.**, om beredande av skattefrihet för vissa gåvor till luftvärnet m. m.

I sitt den 21 december 1936 avgivna betänkande (Statens offentliga utredningar 1936: 57) har civila luftskyddsutredningen med avseende å behovet av civila luftskyddsåtgärder såsom en viktig omständighet framhållit, att tillgången å luftvärnsmateriel efter den vid 1936 års riksdag beslutade försvarsreformen alltjämt komme att bliva så knapp, att våra större städer, utom Stockholm, samt våra viktigaste industrianläggningar och kraftverk icke kunde påräkna skydd av luftvärn. I anslutning härtill har utredningen bland annat anfört att, då staten enligt den antagna försvarsordningen icke ens tillnärmelsevis kunde tillgodose industriens behov av luftvärn, i den offentliga diskussionen om industriskyddet föreslagits, att större industrier själva skulle bekosta erforderligt luftvärn. Detta hade förutsetts kunna ske på det sätt, att vederbörande industriföretag skänkte materielen till staten med vissa villkor om materielens användning.

Under den senaste tiden ha i olika delar av landet igångsatts undersökningar i syfte att utröna möjligheten av att på frivillighetens väg anskaffa luftvärnsmateriel till skydd av städer och industrisamhällen. Såväl myndigheterna som ett antal företag och enskilda medborgare ha visat ett glädjande stort intresse för denna sak. Med hänsyn till frågans stora betydelse ur riksförsvarets synpunkt har under diskussionen i detta ämne ifrågasatts, att staten skulle bland annat genom skattelindringar uppmuntra företagare och enskilda medborgare till att lämna bidrag för nu ifrågavarande ändamål. Frågan härom har varit föremål för närmare undersökning av de sakkunniga, som inom försvarsdepartementet biträtt med utredning rörande frågan om förutsättningarna för emottagande från statens sida av på frivillighetens väg anskaffad luftvärnsmateriel.

I sitt den 16 april 1937 avgivna betänkande (Statens offentliga utredningar 1937: 17) ha nämnda sakkunniga såsom en lämplig åtgärd för uppmuntran till gåvor för det lokala luftvärnet förordat frihet från skatt till stat och kommun för så stor del av givarens inkomst, som svarar mot gåvan. De sakkunniga ha vidare föreslagit, att skattefriheten borde tillgodonjutas från och med 1938 års taxering. Beträffande motiveringen för dessa förslag få vi hänvisa till vad de sakkunniga därom anfört i sitt förenämnda betänkande.

Då, såsom förut nämnts, intresset för denna fråga är mycket stort, torde kunna påräknas, att ganska betydande belopp komma att lämnas, därest frågan löses på ett ur beskattningssynpunkt tillfredsställande sätt. Då det här gäller bidrag till ett ändamål, som obestriddigen är en statlig

uppgift, synas inga principiella betänkligheter kunna resas mot den lösning av frågan, som de sakkunniga föreslagit.

I sitt förenämnda betänkande ha de sakkunniga även haft under övervägande frågan om frihet från skatt å själva gåvan. De sakkunniga ha därvid anfört att, då gåvan lämnades till staten, sådan skatt jämlikt bestämmelserna i kungl. förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva icke komme ifråga, samt att detsamma gällde, då staten mottog en donation, som givits genom testamente.

Beträffande det fall, att gåvan lämnades till en försvarsförening, ha de sakkunniga framhållit, att av förenämnda förordningstext icke med full tydlighet framginge, huruvida försvarsföreningar vore befriade från gåvoskatt. Med hänsyn till vad som anförts i motiven till förordningen, kunde dock antagas, att skattskyldighet för mottagna gåvor icke ålåg dylika föreningar. Såvitt de sakkunniga hade sig bekant, hade dylika gåvor ej heller i praxis belagts med gåvoskatt. Vid detta förhållande ha de sakkunniga ansett behov av ändrade bestämmelser i detta avseende icke föreligga.

I fråga om donationer, som genom testamente tillföle en försvarsförening, ha de sakkunniga anfört, att sådana donationer vore underkastade arvsskatt. För det fall, att i testamentet förordnats eller vid dess tillkomst förutsatts, att gåvan i dess helhet skulle av föreningen överlämnas till staten, syntes rimligt, att testamentet i sådant fall tolkades såsom innebärande en gåva till staten samt att skattskyldighet sålunda icke inträdde. Ej heller med avseende å sistnämnda fall ha de sakkunniga ansett något praktiskt behov av ändrade bestämmelser förefinnas.

Av det senast anförda framgår, att de sakkunniga funnit det vara i princip riktigt, att gåvor av nu ifrågavarande slag böra vara undantagna från arvs- och gåvoskatt. Då sådan skattefrihet redan ansetts föreligga enligt gällande bestämmelser, ha de sakkunniga icke funnit behov föreligga av ändring i bestämmelserna.

Då det emellertid kan antagas, att olika meningar kunna råda rörande tolkningen av ifrågavarande bestämmelser och då det är av vikt, att tillämpningen av bestämmelserna blir fullt enhetlig över hela landet, är önskvärt, att i förenämnda förordning införas uttryckliga föreskrifter, varav framgår, att frihet från arvs- och gåvoskatt i nu förevarande fall föreligger.

Slutligen har ifrågasatts, huruvida försvarsföreningar enligt gällande bestämmelser äro undantagna från skattskyldighet för inkomst. Med hänsyn till dessa föreningars samhällsgagnliga verksamhet synes rimligt, att föreningarna befrias från skyldighet att erlagga skatt till stat och kommun för sin inkomst. Även härutinnan torde vara nödvändigt, att ändringar vidtagas i skatteförfattningarna.

På grund av det anförda och med hänsyn till vikten av att klarhet vinnes beträffande de ovan berörda skattefrågorna redan vid innevarande års riksdag få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta:

dels sådana ändringar av kungl. förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva, att gåva, som lämnas för luftvärnet till försvarsförening, undantages från skatt enligt nämnda förordning,

dels sådana ändringar av kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, att skattskyldig, som lämnat gåva för luftvärnet till staten eller till försvarsförening, fritages från skatt till stat och kommun för så stor del av sin inkomst, som svarar mot gåvans storlek,

dels ock sådana ändringar av kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, att försvarsförening undantages från skyldighet att erlægga skatt till stat och kommun för sin inkomst.

Slutligen få vi hemställa, att vederbörande utskott ville utarbeta förslag till erforderliga författningsändringar i förutberörda ämnen.

Stockholm den 22 januari 1938.

Fritiof Domö.

Th. Borell.

J. B. Johansson.

Nils Gabrielsson.

Gustaf Velander.

Gustaf Tamm.

M. Svensson.
